



Flygtningenævnet Koordinationsudvalget

23. september 2012

Seksuel orientering og kønsidentitet i forhold til særlig social gruppe

LGBT¹-flygtninge, det vil sige personer, der er flygtet som følge af forfølgelse på grund af deres kønsidentitet eller seksuelle orientering, får i Danmark beskyttelsesstatus snarere end konventionsstatus. Dette fremgår blandt andet af et studie udført af LGBT Danmark og Dansk Flygtningehjælp i 2009². Heraf fremgår, at der på det tidspunkt i Flygtningenævnet alene var en enkelt afgørelse fra 1995, hvor der var givet konventionsstatus, mens andre sager før og siden har ført til de facto- eller beskyttelsesstatus. LGBT Danmark har kendskab til en række sager siden 2009, som ligeledes har resulteret i beskyttelsesstatus.

UNHCR har i deres Guidance Note³ om temaet konkluderet, at national og international retspraksis viser, at LGBT-personer kan anses for at tilhøre en særlig social gruppe i flygtningekonventionens betydning.

¹ LGBT: Lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender), en forkortelse, der anvendes internationalt.

² Disturbing Knowledge, Decisions from asylum cases as documentation of persecution of LGBT-persons (2009), Søren Laursen, LGBT Danmark (dengang LBL), Mary Lisa Jayaseelan, Dansk Flygtningehjælp, <http://panbloggen.files.wordpress.com/2012/07/disturbingknowledge-pa-01.pdf>

³ UNHCR Guidance Note on Refugee Claims Relating to Sexual Orientation and Gender Identity (2008), UNHCR, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/48abd5660.html>

LGBT Danmark – Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner
NGO in special consultative status with the economic and social council of the United Nations



Af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse⁴ fremgår

(30) Det er ligeledes nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af forfølgelsesgrunden »tilhørsforhold til en bestemt social gruppe«. Med henblik på afgrænsningen af en bestemt social gruppe bør der tages hensyn til faktorer i forbindelse med ansøgerens køn, herunder **kønsidentitet og seksuel orientering**, som kan være forbundet med visse retstraditioner og skikke, der f.eks. fører til genital lemlæstelse, tvangssterilisation eller tvungen abort, for så vidt som disse faktorer er forbundet med ansøgerens velbegrundede frygt for forfølgelse.

Artikel 10 Grundene til forfølgelse

Afhængigt af omstændighederne i hjemlandet kan en bestemt social gruppe omfatte en gruppe, hvis fælles karakteristiske træk er **seksuel orientering**. Seksuel orientering kan ikke forstås således, at det omfatter handlinger, der betragtes som kriminelle i henhold til medlemsstaternes nationale lovgivning. Der tages hensyn til kønsrelaterede aspekter, herunder **kønsidentitet**, ved afgørelsen af, om en person tilhører en bestemt social gruppe, og ved bestemmelsen af de karakteristiske træk ved en sådan gruppe

Det skal bemærkes, at sætningen "Afhængigt af omstændighederne i hjemlandet kan en bestemt social gruppe omfatte en gruppe, hvis fælles karakteristiske træk er seksuel orientering" allerede findes i 2004 direktivet⁵. Således har andre EU-medlemsstater siden 2004 betragtet seksuel orientering som konventionsgrund, mens kønsidentitet først kom med i 2011.

Af Europarådets rapport om diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet i Europa fremgår⁶

Twenty-six member states have explicitly recognised in their national legislation that sexual orientation is included in the notion of "membership of a particular social group" (Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, the Czech Republic, Finland, France, Germany, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Moldova, the Netherlands, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain and Sweden).

Samme kilde beskriver, hvorledes også kønsidentitet af forskellige medlemsstater er blevet tolket ind under særlig social gruppe, ligesom ICJ SOGI Case Book⁷ nævner eksempler herpå.

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:337:0009:0026:DA:PDF>

⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:304:0012:0023:DA:PDF>

⁶ Discrimination on grounds of sexual orientation and gender identity in Europe, 2nd edition (2011), Council of Europe (p. 65),

http://www.coe.int/t/Commissioner/Source/LGBT/LGBTStudy2011_en.pdf



En ekspertgruppe under UNHCR, IARLJ og ELENA nævner, at omkring 40 lande anerkender forfølgelse på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet som konventionsgrund og anfører⁸

Today, however, there is acceptance not only that gay men can constitute a particular social group but also that lesbian, bisexual, transgender and intersex individuals can be considered as protected groups under the 1951 Convention. Analysis has evolved from considering sexual orientation and gender identity as innate and immutable characteristics to regarding them as fundamental parts of human identity, which should be protected in the same way as, for example, political opinion or religion.

Det kan heraf konkluderes, at Flygtningenævnet opererer med en ringere standard end den, der foreskrives af EU-direktivet og den retspraksis, der udledes af UNHCR og andre.

LGBT Danmark skal på den baggrund opfordre Flygtningenævnet til at ændre praksis og bringe den danske tilstand på niveau med EU og andre stater, der anerkender forfølgelse på grund af kønsidentitet eller seksuel orientering som konventionsgrund.

Med venlig hilsen

LGBT Danmark

Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner

Søren Laursen

Retspolitisk talsperson

⁷ Sexual Orientation, Gender Identity, and Justice: A Comparative Law Casebook (2011) International Commission of Jurists, <http://www.icj.org/sogi-casebook-introduction/chapter-twelve-asylum-and-integration/>

⁸ UN High Commissioner for Refugees, Summary Report, Informal Meeting of Experts on Refugee Claims relating to Sexual Orientation and Gender Identity, 10 September 2011, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4fa910f92.html>